

29.03.2019

Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse 23. septembri 2016. a määruse nr 105 „Infosüsteemide andmevahetuskiht“ ja 28. veebruari 2008. a määruse nr 58 „Riigi infosüsteemi haldussüsteem“ muutmise“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Vabariigi Valitsuse 23. septembri 2016. a määruse nr 105 „Infosüsteemide andmevahetuskiht“ (edaspidi *X-tee määrus*) muutmise on tingitud infosüsteemide andmevahetuskihiga (edaspidi *X-tee*) liitumise protsessi ajakohastamisest. Uue liitumisprotsessiga soovitakse vähendada X-tee liitumiseks vajalike sammude tegemist ja kiirendada X-tee liikmeks saamist. Lisaks peaks uus protsess kaasa tooma X-tee liikmelisusega kaasnevate kulude alanemise. Keskset rolli hakkab X-tee liikmete ja Riigi Infosüsteemi Ameti kui X-tee keskuse (edaspidi ka *keskus*) vahelise suhtluskanalina riigi infosüsteemi haldussüsteemi (edaspidi *RIHA*) asemel täitma X-tee iseteeninduskeskkond. Sellest tulenevalt on vaja lisaks X-tee määruse muutmisele muuta ka Vabariigi Valitsuse 28. veebruari 2008. a määrust nr 58 „Riigi infosüsteemi haldussüsteem“ (edaspidi *RIHA määrus*).

X-tee määruse muudatused puudutavad peamiselt X-tee liitumise nõuete ajakohastamist, keskuse rolli ja X-tee liikme kohustuste täpsustamist. RIHA määruse muudatused on marginaalsed ja vahetult seotud X-tee määruses tehtavate muudatustega, eelkõige puudutab see RIHA keskkonnast X-tee toimingute väljaarvamist seoses nende üleviimisega X-tee iseteeninduskeskkonda.

X-tee määruse muutmisel kaaluti muudatuste sõnastamist kehtiva määrusega võrreldes analoogse detailsusastmega. Kehtiv määrus piiritleb selgelt näiteks erinevate toimingute tegemise RIHA kaudu. Samas on senine praktika näidanud, et niivõrd üksikasjalik regulatsioon võib hakata takistama potentsiaalseid tulevikuarendusi, kui üks suhtluskanal vahetatakse välja ajakohasema vastu. Seetõttu on ka eelnõu sõnastus mõnedes kohtades kehtiva määrusega võrreldes üldsõnalisem.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostasid Riigi Infosüsteemi Ameti andmevahetuse osakonna juhataja Joonas Heiter (tel 663 0234, e-post joonas.heiter@ria.ee), tootejuht (X-tee) Jürgen Šuvalov (tel 666 8874, e-post jurgen.suvalov@ria.ee), arhitekt Vitali Stupin (tel 663 0207, e-post vitali.stupin@ria.ee), tootejuht (X-tee monitooring) Toomas Mölder (tel 666 8822, e-post toomas.molder@ria.ee) ja Riigi Infosüsteemi Ameti õigusnõunik Kristiina Laanest (tel: 666 8863, e-post: kristiina.laanest@ria.ee) ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi riigi infosüsteemide osakonna nõunik Sten Tikerpe (tel 639 7645, e-post sten.tikerpe@mkm.ee).

Eelnõu juriidilise ekspertiisi ja keeleteoimetuse tegi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi õiguskasakonna õigusnõunik Hendrick Rang (tel: 625 6351, e-post: hendrick.rang@mkm.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist. Esimene paragrahv koosneb 13 punktist ja teine paragrahv 7 punktist.

Esimeses paragrahvis esitatakse X-tee määruse muudatused.

Punktidega 1-2 täpsustatakse määruse § 4 lg 1 punktis 5 sätestatud keskuse ülesandeid ning täiendatakse lõiget punktidega 5¹-5². Kehtiva X-tee määruse sõnastuse kohaselt seirab keskus X-tee kasutamist ja kogub kasutusstatistika. Kasutusstatistika kogumine aga eeldab omakorda X-tee liikme turvaserveri andmeteenuse monitooringulogi (*operational monitoring*) andmete kogumist. Keskuse poolt kogutavad logifailid sisaldavad üksnes päiseväljasid. Tegemist ei ole andmetega, mis tekivad päringulogisse, kuhu salvestatakse e-templiga kinnitatud X-teel vahetatud sõnumid. Seega ei sisalda keskuse poolt kogutavad logifailid X-teel tehtud päringute ega vastuste sisu. Monitooringulogi andmed sisaldavad X-tee liikme autenditud ja autoriseeritud kasutaja isikukoodi, päringu tegemise kuupäeva ja kellaaega ning andmeid vahetanud alamsüsteemide nimetust. Tehnilistest andmetest sisaldab monitooringulogi ka X-tee keskkonna, X-tee liikme, tema alamsüsteemi ja kasutatud teenuse koodi ning versiooni tunnuseid, samuti koormuse jälgimiseks kellaaegasid, päringu suurust, manuste arvu ja muud tehnilist informatsiooni turvaserverit läbinud päringu kohta. Monitooringulogi koguandmestik on avaldatud keskuse veebilehel. Logi ei sisalda infot, millise isiku andmeid ja millises koosseisus X-teel vahetatud sõnumid sisaldavad.

Kuigi juba määruse eelmise redaktsiooni seletuskirjas on osundatud, et Riigi Infosüsteemi Amet avalikustab X-tee kasutamist puudutavad statistilised andmed keskuse veebilehel www.ria.ee, on praktikas tekitanud kasutusstatistika avalikustamine X-tee liikmete seas küsimusi. Kasutusstatistika avalikustamise õiguse sätestamine määruses peaks tagama parema läbipaistvuse keskuse ülesannete täitmisel.

Kasutusstatistika andmed avalikustatakse avaandmetena üldistatud ja isikustamata kujul. Kui kasutusstatistika avalikustamine ei ole teatud juhtudel seaduse alusel lubatud, näiteks avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 punktis 5¹ nimetatud juhul, kui kasutusstatistika põhjal on võimalik teha järeldusi uurimisasutuse tegevuse meetodite ja taktika kohta ning see võib raskendada süütegude avastamist või soodustada nende toimepanemist, jätab keskus asjaomast X-tee liiget puudutava statistika avalikustamata.

Andmete avalikustamise eesmärk on pakkuda X-tee liikmetele (nii andmeteenuse osutajatele, vahendajatele kui kasutajatele) laiapõhjalist ülevaadet pakutavate teenuste kasutatavuse kohta võimalikult madala käidukuluga. Samuti annab kasutusstatistika avalikustamine kvaliteetset informatsiooni X-tee liikmete tegevuse kohta X-teel riigi IT koordinaatoritele. Statistika avalikustamine avaandmetena võimaldab omakorda luua avaandmetel põhinevaid rakendusi ja koostada X-tee alaseid uuringuid ja analüüse.

Punktis 3 toodud muudatusega kaotatakse X-tee liikme ja keskuse vahelisele informatsiooni vahetamisele seatud põhjendamatud piirangud. Kehtiva X-tee määruse § 4 lg 1 punkti 9 kohaselt on X-tee liikme ja keskuse vaheline suhtlus viidud RIHA keskkonda. Edaspidi liigub X-tee liikme ja keskuse vaheline suhtlus X-tee iseteeninduskeskkonda. Tulenevalt aga vajadusest tagada X-tee kasutamist takistavatest asjaoludest või hooldustöödest õigeaegne teavitamine, on teatud juhtudel vajalik kontakteeruda X-teega liikmega ka iseteeninduskeskkonna väliselt, näiteks juhul, kui X-tee liige ei ole jõudnud ajakohastada iseteeninduskeskkonda salvestatud kontaktandmeid ja sealtkaudu kontakteerumine ei annaks tulemusi.

Punktiga 4 sätestatakse tähtaja ülempiir X-tee liikme turvaserveri andmeteenuse monitooringulogi andmete säilitamisele. Eelnõu kohaselt võib keskus säilitada monitooringulogi X-tee liikme nimel päringu teinud isiku andmeid sisaldaval kujul kolm

aastat andmete kogumisest arvates. Ainsaks isikut tuvastada võimaldavaks andmekirjeks kogu logis on päringu vahetult teostanud isiku isikukood. Monitooringulogi andmete säilitamise peamine eesmärk on võimalike intsidentide algpõhjuste väljaselgitamine ja teenuse katkestustele operatiivne reageerimine. Intsidendi lahendamiseks ja teenuse katkestuse kõrvaldamiseks on oluline teada, milliseid päringuid intsident või katkestus võis mõjutada. Samuti võib intsident või rike olla põhjustatud päringu allika poolt. Andmete säilitamine päringu teinud isiku andmete tasemel võimaldab asjaomase toimingu omistada konkreetsele isikule, sest X-tee faktiline kasutamine toimub X-tee liikme nimel päringuid tegema volitatud kasutaja poolt.

Pärast eelnõus nimetatud 3-aastase tähtaja möödumist eemaldatakse logidest isikuandmeid sisaldav osa (ehk isikukood) ja logisid säilitatakse isikustamata kujul edasi alaliselt.

Punktiga 5 muudetakse X-tee määruse § 5 lõiget 1, mis reguleerib X-tee liitumise taotlemist. Nii nagu kehtiva määruse kohaselt, tuleb ka edaspidi X-tee liikmeks saamiseks esitada vastav taotlus. Muutub aga taotluse esitamise kanal. Kui praegu toimub X-tee liitumise taotlemine RIHA kaudu, hakkab edaspidi liitumistaotluste esitamine ja menetlemine toimuma X-tee iseteeninduskeskkonna kaudu. Arvestades aga, et tulevikus võib veelgi taotluse esitamise kanal muutuda, ei ole otstarbekas määruse tekstis konkreetset taotluse esitamise kanalit ära nimetada. Seetõttu sätestatakse eelnõus üldiselt, et taotlus tuleb esitada keskusele.

Punktis 6 esitatud muudatuse kohaselt on X-tee liikmel jätkuvalt kohustus teavitada keskust kontaktandmete muutumisest, kuid kui varasemalt tuli hoida kontaktandmed ajakohasena RIHA keskkonnas, saab edaspidi kontaktandmeid uuendada X-tee iseteeninduskeskkonnas. Kehtivas X-tee määruses viidatakse nimeliselt RIHA keskkonnale, kuid eelnõu kohaselt määruse tekstis X-tee iseteeninduskeskkonda ei nimetata, vaid nähakse ette üldine kohustus teavitada keskust X-tee liikme kohta käivate kontaktandmete muutumisest.

Eelnõuga ei panda X-tee liikmele täiendavat kohustust, vaid üldistatakse kohustuse sisu. Keskuse jaoks on oluline, et talle teadaolevad X-tee liikme kontaktandmed oleksid ajakohased, sest sellest omakorda sõltub keskuse suutlikkus edastada X-tee kasutamist mõjutav teave võimalikult kiiresti.

Punktiga 7 tunnistatakse kehtetuks X-tee liikme kohustus edastada X-tee seotud taotlused ja teated X-tee kasutamisega seonduvate probleemide ja asjaolude kohta RIHA kaudu või selle võimatuse korral elektronpostiga. Muudatuse eesmärk on eemaldada määruse tekstist viide konkreetsele teabe edastamise viisile, et tagada taotluste ja teadete jõudmine keskuseni olenemata teabe edastamise kanalist. Konkreetset tingimust, mille alusel teabevahetus edaspidi X-tee liikmete ja keskuse vahel hakkab toimuma, avaldab Riigi Infosüsteemi Amet edaspidi oma kodulehel määruse § 4 lõike 1 punkti 3 alusel.

Punktis 8 toodud muudatuse kohaselt on keskusel õigus jätta X-tee liitumise taotlus rahuldamata, kui taotleja esitatud andmed ei ole tõesed või ajakohased. Sisuliselt on samasugune otsustusõigus keskusele ettenähtud ka kehtiva määruse kohaselt. Küll aga reguleerib kehtiv määrus andmete olemasolu ja ajakohasuse tagamise RIHA-s. Kuivõrd X-tee liitumise menetlus toimub edaspidi RIHA väliselt, ei teki RIHA-sse enam andmeid, mida saaks ajakohasena hoida. Seetõttu ei saa X-tee liikmelt nõuda ajakohaste andmete esitamist RIHA-s, vaid tõesed ja ajakohased andmed tuleb esitada üldise kohustuse alusel keskusele.

Punktiga 9 jäetakse määruse § 9 lõike 1 punktist 1 välja tingimus, mille kohaselt peab X-tee liige andmevahetuse tervikluse ning X-teel vahetatud sõnumi ja X-tee liikme seose tuvastamiseks kasutatava e-templi loomiseks kasutama sertifitseerimise teenust, mille kaudu väljastatakse e-templile kvalifitseeritud sertifikaat.. Muudatuse kohaselt ei sätestata edaspidi määruse tasemel, millise konkreetse tasemega e-templi sertifikaati X-tee liige peab kasutama. Vastava otsuse langetab edaspidi X-tee liige ise hinnates igakülgset andmevahetuse eripärasid ning võimalikke riske andmete ja andmevahetuse turvalisusele. Enne X-teega liitumist kontrollib keskus, kas taotlejal on valmisolek täita eIDAS määrusest tulenevaid e-templi nõudeid.

E-templi all mõistetakse määruuses nimetatud juhtudel üksnes täiustatud või kvalifitseeritud e-templit Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.08.2014, lk 73–114) (edaspidi *eIDAS määrus*) tähenduses.

E-tempel on eIDAS määruse artikkel 3 punkti 25 kohaselt elektrooniliste andmete kogum, mis on lisatud muudele elektroonilistele andmetele või on nendega loogiliselt seotud ja mis tagavad andmete päritolu ja tervikluse. E-templi formaadid liigitatakse eIDAS määruse kohaselt kolme kategooriasse:

- 1) e-tempel, millele eritingimusi ei seata;
- 2) täiustatud e-tempel;
- 3) kvalifitseeritud e-tempel.

Täiustatud e-tempel on e-tempel, mis vastab järgmistele nõuetele:

- a) see on seotud ainult üksi templi andjaga;
- b) selle abil on võimalik templi andjat tuvastada;
- c) see antakse e-templi loomiseks vajalike andmete abil, mida templi andja saab kõrge salastatuse taseme juures kasutada e-templi loomiseks, ning
- d) see on seotud seda puudutavate andmetega sellisel viisil, et kõik hilisemad andmete muudatused on tuvastatavad.

Kvalifitseeritud e-tempel on täiustatud e-tempel, mis luuakse kvalifitseeritud e-templi loomise vahendi abil ja mis põhineb e-templi kvalifitseeritud sertifikaadil.

Praegusega võrreldes, tekib X-tee liikmel võimalus kasutada andmevahetuse tervikluse tagamisel ka kvalifitseerimata sertifikaadiga täiustatud e-templeid. X-tee liikme otsustus, millise tasemega e-tempel valida, sõltub konkreetsest olukorrast ja vajadusest ning andmevahetuse eesmärkidest. Samas jääb alles võimalus kasutada X-teel vahetatud sõnumite tervikluse tagamisel ka kvalifitseeritud sertifikaadiga täiustatud e-templit või kvalifitseeritud e-templit. Liikme kohustus rakendada turvalisusega seotud riskide maandamiseks asjakohaseid andmete terviklust, konfidentsiaalsust ja käideldavust tagavaid meetmeid, kohaldub ka e-templi valimisele.

Punktis 10 toodud muudatuse kohaselt ei esita X-tee liige edaspidi alamsüsteemi X-teel registreerimiseks taotlust RIHA kaudu, vaid selle asemel sätestatakse X-tee liikmele alamsüsteemi registreerimiseks üldine taotluse esitamise kohustus. Taotlusi hakatakse edaspidi vastu võtma X-tee iseteeninduskeskkonna kaudu. Erandjuhtudel, kui

iseteeninduskeskkonna kaudu ei saa taotlust esitada, võimaldatakse taotluste esitamist ka e-posti või posti teel.

Punktiga 11 tunnistatakse kehtetuks eeldus, mille kohaselt on X-teel võimalik registreerida vaid sellist alamsüsteemi, mis on kantud RIHA-sse. Arvestades, et edaspidi ei kanta alamsüsteemidega seotud dokumentatsiooni RIHA-sse, ei saa RIHA-sse kandmine olla tulevikus eeldus alamsüsteemi X-teel registreerimiseks.

Punktis 12 toodud muudatuse kohaselt asendatakse määruse § 11 punktis 2 sõnad „registreeritud RIHA-s“ sõnaga „dokumenteeritud“. Sisuliselt ei muutu nõuded andmeteenusele – andmeteenus peab olema dokumenteeritud koos keskuse nõuetele vastava ning aja- ja asjakohase andmeteenuse kirjeldusega ja sisaldama informatsiooni andmeteenuse kasutamiseks vajalike turvameetmete kohta, arvestades andmeteenuses sisalduvate andmete koosseisu ning andmeteenuse iseloomu. Kehtiva korraga võrreldes ei pea aga edaspidi vastav dokumentatsioon olema kantud RIHA-sse.

Punktiga 13 võetakse määrusest välja andmeteenuse osutaja kohustus hoida RIHA-sse andmeteenuse kohta esitatud andmed asja- ja ajakohasena, sest vastav kohustus kuulub edaspidi täitmisele X-tee iseteeninduskeskkonna kaudu.

Teises paragrahvis esitatakse RIHA määruse muudatused.

Punktides 1-2 on esitatud tehniline muudatus, mille kohaselt eemaldatakse § 6 lõikest 3 ja § 10 lõikest 3 viited § 22 lõikele 2, kuna vastavalt eelnõu punktile 5 tunnistatakse § 22 kehtetuks.

Punktiga 3 eemaldatakse RIHA struktuurist X-teega liitumiste alamregister. Sama funktsiooni hakkab edaspidi täitma X-tee iseteeninduskeskkond.

Punkti 4 kohaselt arvatakse välja RIHA organisatsioonide alamregistrist X-tee liikme kohta käiv osa. Andmed X-tee liikme kohta kogutakse edaspidi X-tee iseteeninduskeskkonda.

Punktiga 5 tunnistatakse kehtetuks X-teega liitumiste alamregistrit puudutav säte. X-teega liitumise protseduur toimub edaspidi X-tee iseteeninduskeskkonnas.

Punktis 6 esitatud muudatuse kohaselt ei kirjeldata edaspidi RIHA teenuste alamregistris X-tee teenuseid, sest asjaomaste teenuste kirjeldus esitatakse X-tee iseteeninduskeskkonna kaudu.

Punktiga 7 tunnistatakse kehtetuks X-teega liitumise taotluse menetlemine ning liitumistoimingute teostamine RIHA menetlusprotsessi osana, kuivõrd asjaomane protsess toimub edaspidi X-tee iseteeninduskeskkonnas.

Punktiga 8 eemaldatakse RIHA keskkonnast seos X-teega liitumise ja RIHA menetlusprotsesside vahel, sest X-teega liitumine ja X-tee teenused on koondatud X-tee iseteeninduskeskkonda.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 910/2014, 23. juuli 2014, e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ, mis sätestab e-templi definitsiooni ja erinevad tasemed.

4. Määruse mõjud

4.1. Sotsiaalne, sealhulgas demograafiline mõju

Määruse muudatusega ei kaasne sotsiaalseid ega demograafilisi mõjusid.

4.2. Mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele

Määruse muudatusega ei kaasne mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele.

4.3. Majanduslik mõju

Määruse muudatused aitavad alandada X-teega liitumise ja selle kasutamise kulusid. Määruse rakendamisega seotud täpsemad kulud ja eeldatavad tulud on detailsemalt lahti kirjeldatud seletuskirja 5. punktis.

4.4. Mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele

Määrusega ei kaasne mõjusid riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele.

4.5. Muud otsesed või kaudsed mõjud

Määruse muudatused ei too kaasa muid otseseid või kaudseid mõjusid.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Seoses X-tee iseteeninduskeskkonna arendamise ja haldamisega tekib Riigi Infosüsteemi Ametile täiendav halduskoormus. X-tee iseteeninduskeskkonna arendamiseks ja haldamiseks vajalik rahaline ressurss on Riigi Infosüsteemi Ametil planeeritud.

X-tee iseteeninduskeskkonna kasutuselevõtul võib ühekordselt tekkida ka X-tee liikmetele minimaalne halduskoormus, kuivõrd uue keskkonna kasutuselevõtmine eeldab harjumist. Riigi Infosüsteemi Amet teeb omalt poolt kõik, et tagada RIHA keskkonnast X-tee iseteeninduskeskkonnale üleminek võimalikult sujuvalt ja X-tee liikmetele liigseid ebamugavusi tekitamata.

Usaldusteenuste kasutamisega kaasnevad hinnangulised¹ kulud hetkel:

Teenuse nimetus	Maksumus X-tee liikme kohta	Teenuse vajajate arv hetkel	Maksumus kokku (€/a)
Ajatempliteenus	~430 € aasta	174	74820 €

¹ Tegelik kulu sõltub tehnilisest implementatsioonist (näiteks on võimalik jagada ühte e-templi sertifikaati mitme turvaserveri vahel kasutades võrgu HSM seadmeid, samuti võib olla ühel asutusel ostetud mitu e-templi sertifikaati jne).

Kehtivuskinnitusteenus	~265 € aasta	873	185235 €
E-templi sertifikaat	150 € aasta	699	78750 €
Autentimissertifikaat	90 € aasta	174	15660 €
Kokku			354 465 €

Usaldusteenuste kasutamisega seotud kuludele lisaks tuleb arvestada, et e-templi sertifikaatide privaatvõtmeid tuleb hoida riistvaralise allkirjastamiseseadme (HSM - *hardware secure module*) peal. HSM seadmete hinnad algavad 75 eurost USB krüptopulga puhul, mis algupäraselt ei ole ette nähtud „masin-masin“ tüüpi andmevahetuse elektrooniliseks tembeldamiseks, ning lõppevad mitmekümnete tuhandete eurode juures võrgu HSM seadmete puhul. Kuigi HSM seadmed on privaatvõtmete kaitsmiseks jällegi suurepäraseid vahendid, ei ole nende kasutamine kuluefektiivne ega vajalik kõigi X-tee liikmete ja infosüsteemide puhul. Määruse muudatuste kaudu lubatakse X-tee liikmel edaspidi kasutada kvalifitseeritud e-templi ja kvalifitseeritud sertifikaadiga täiustatud e-templi kõrval ka kvalifitseerimata sertifikaadiga täiustatud e-templi. Tänu sellele ei pea X-tee liige enam HSM seadet täiustatud e-templi puhul kasutama. Samas sõltub e-templi valik infosüsteemist, mis X-teega on seotud ning üle X-tee vahetatavate andmete laadist ja hulgast. Liikme kohustus rakendada turvalisusega seotud riskide maandamiseks asjakohaseid andmete terviklust, konfidentsiaalsust ja käideldavust tagavaid meetmeid, kohaldub ka e-templi valimisele.

Analoogselt X-tee versiooni 5 ajal kehtinud korrale saab Riigi Infosüsteemi Amet ka ise väljastada oma nimel kvalifitseerimata sertifikaadiga täiustatud e-templi, mille kasutamiseks X-tee liikmelt HSM seadme olemasolu ei nõuta. Samas on soovitatav siiski HSM seadet andmevahetuse elektroonilise tembeldamise asemel kasutada privaatvõtmete kaitseks ka edaspidi. Suurematel riigi IT-majadel on HSM seadmed kasutusel ka väljaspool X-tee domeeni, seega neil on võimalik neid ka Riigi Infosüsteemi Ameti poolt väljastatava kvalifitseerimata sertifikaadiga täiustatud e-templi puhul kasutada.

Ülaltoodud tabelis kirjeldatu kohaselt toovad määruse muudatused kaasa majandusliku säästu ligikaudu 350 000 euro ulatuses, millele lisandub kokkuhoid HSM seadmete soetamise arvelt. Arvestades, et Riigi Infosüsteemi Amet on X-tee versiooni 5 kasutamise ajal võimaldanud X-tee liikmetel kasutada kvalifitseerimata sertifikaadiga täiustatud e-templi, on ametil tänasel päevalgi võimekus teenust pakkuda minimaalse halduskulu eest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kõikidele ministeeriumitele ning arvamuse avaldamiseks Eesti Linnade ja Valdade Liidule.